

Het smalle pad van verlangen

Patrick Rothfuss bij Boekerij:

De naam van de wind

De angst van de wijze

De muziek van de stilte

Het smalle pad van verlangen

Patrick Rothfuss

*Het smalle pad
van verlangen*

Vertaald door Lia Belt

ISBN 978-90-492-0285-9
ISBN 978-94-023-2287-3 (e-book)
NUR 334

Oorspronkelijke titel: *The Narrow Road Between Desires*

Vertaling: Lia Belt

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © maan: Gary Yeowell; boom: Salva Mira Photography; wolken:
Daniel Garrido; gras: Milamai, via Getty Images, bewerkt door Adam Auerbach
en Pinta Grafische Producties

Illustraties binnenwerk: © 2023 by Nate Taylor

Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

© 2023 by Patrick Rothfuss

© 2024 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn lieve jongens: Oot en Cutie.

*Mijn lievelingsverhalen zijn de verhalen die wij elkaar vertellen.
Jullie zijn het beste in mijn leven. Jullie verdienen een perfecte vader,
maar ik ben blij dat jullie in plaats daarvan mij hebben gekregen.*

– Pat

*Voor Grace, die me leert stoutmoedig te zijn en me herinnert
aan de magie in gewone dingen.*

– Nate

VOORWOORD VAN DE AUTEUR

Je kunt dit boek misschien beter niet kopen.

Ik besef dat ik dit als schrijver eigenlijk niet hoor te zeggen, maar ik ben graag meteen eerlijk tegen je.

Ten eerste: als je mijn vorige boeken niet hebt gelezen, dan is dit niet zo'n geschikt beginpunt.

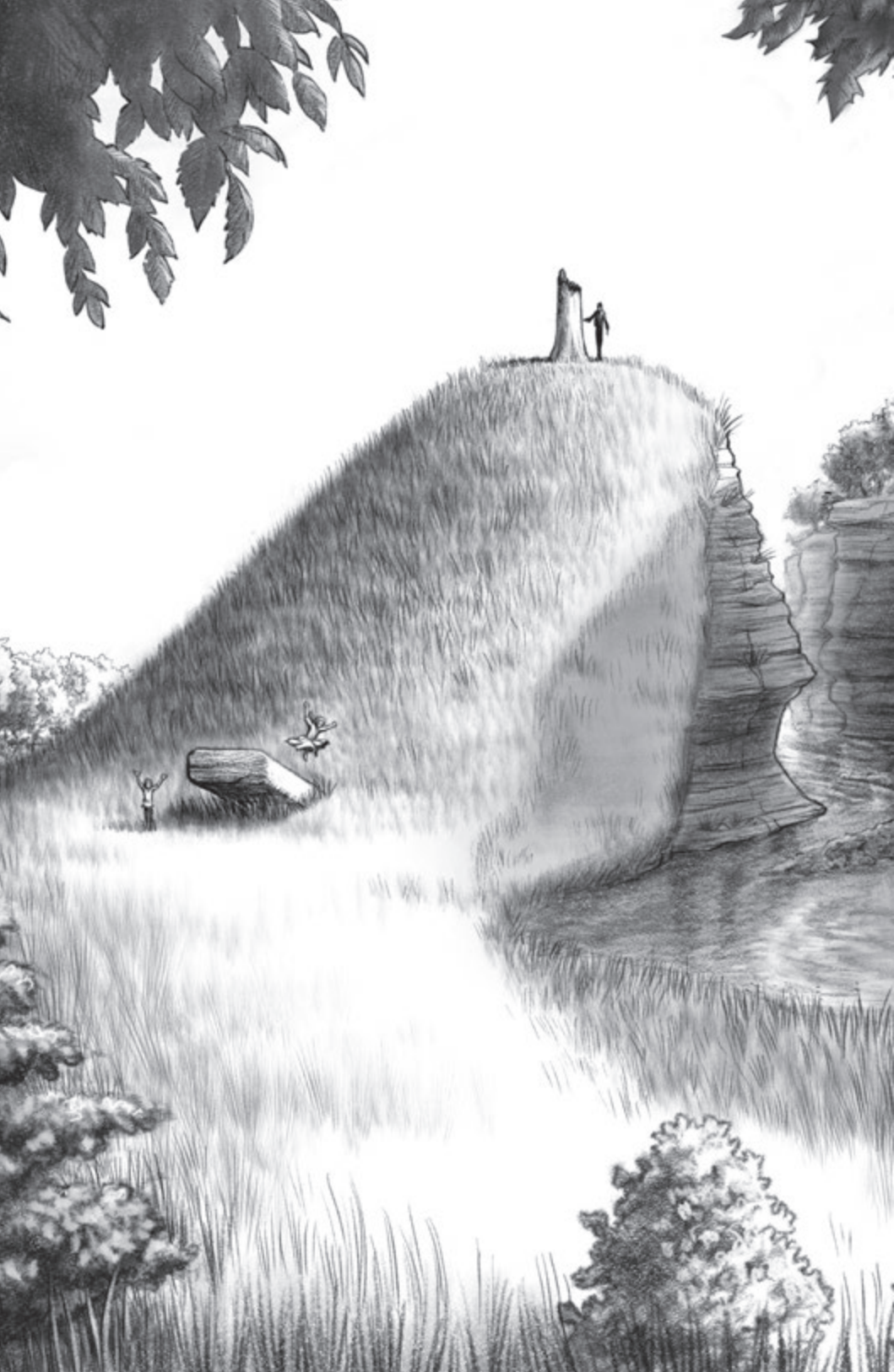
Eerder heb ik *De naam van de wind* en *De angst van de wijze* geschreven. Als je benieuwd bent naar mijn werk, begin dan vooral met die boeken, want dat is de beste manier om kennis te maken met mijn wereld. Dit boek gaat over Bast, een personage uit die serie. En hoewel ik mijn best heb gedaan om er een op zichzelf staand verhaal van te maken, zul je een hoop context missen als je hiermee begint.

Ten tweede: als je mijn andere werk wél hebt gelezen, dan moet ik je vertellen dat er in het voorheen al eens een versie van dit verhaal is verschenen. In het lang, lang geleden. Vóór covid. Toen Twitter nog leuk was, en de wereld nog groen en nieuw. Met andere woorden, iets minder dan tien jaar geleden. Een versie van dit verhaal is als 'The Lightning Tree' opgenomen in een verhalenbundel met de titel *Rogues*. Ik kom hier nog even op terug in mijn noot van de auteur aan het eind van dit boek, maar laten we het erop houden dat de versie die je nu in handen hebt totaal anders is: ik heb het verhaal obsessief herschreven, het met meer dan vijftienduizend woorden uitgebreid en met de fabuleuze Nate Taylor samengewerkt om er een dikke veertig illustraties aan toe te voegen.

Maar dan nog, als je 'The Lightning Tree' destijds hebt gelezen, danken je de vorm van dit verhaal. Er is veel dat afwijkt, veel dat is veranderd, veel dat is toegevoegd, maar het geraamte is hetzelfde. Als je dus op zoek bent naar iets totaál nieuws, zul je het hier niet vinden.

Aan de andere kant, als je graag meer wilt weten over Bast, heeft dit boek een hoop te bieden. Als je nieuwsgierig bent naar feeënovereenkomsten en de geheime verlangens van het hart. Als je nieuwsgierig bent naar de magie waarvan je slechts glimpen hebt opgevangen in mijn andere boeken. Als je meer wilt weten over wat Bast met zijn vrije tijd doet in het dorpje Newarre...

Nou, dan is dit misschien toch een boek voor jou.

DAGERAAD: ARTISTICITEIT

Bast redde het bijna de achterdeur van Herberg de Wegsteen uit.

Strikt genomen h ad hij het naar buiten gered: beide voeten waren over de drempel en de deur was op een haar na gesloten.

Maar toen hoorde hij de stem van zijn meester en bleef hij doodstil staan. Hij wist dat hij zichzelf niet had verraden. Hij was zeer vertrouwd met alle subtiele geluidjes die de herberg kon maken en kende niet alleen de trucjes die een kind slim zou vinden. Schoenen in de hand, krakende deuren van tevoren openzetten, voetstappen dempen op een klee...

Nee, Bast was beter dan dat. Hij kon zich haast zonder de lucht in beweging te zetten door een kamer verplaatsen. Hij wist welke traptreden zuchtten als het 's nachts had geregend, welke ramen gemakkelijk openingen en welke luiken de wind vingen. Hij wist wanneer een omweg naar buiten en over de nok van het dak geruislozer zou zijn dan de korte weg door de gang op de bovenverdieping.

Sommigen zouden daar genoeg mee nemen. Bij die zeldzame ge-

legenheden dat hij er daadwerkelijk iets om gaf, vond Bast succes echter maar oersaai. Anderen mochten zich tevredenstellen met uitmuntendheid, maar hij was een artiest.

Daarom wist hij dat ware stilte onnatuurlijk was. Voor een opletend oor klonk stilte als een mes in het donker.

En dus, terwijl hij door de verlaten herberg schreed, bespeelde hij de vloerplanken als een instrument. Een zucht, een pauze, een klik, een kraak. Geluiden die een indommelende gast zou horen, maar voor iemand die hier woonde... waren ze niets. Minder dan niets. De comfortabele geluiden van zware houten botten die zich langzaam in de aarde settelden, net zo eenvoudig te negeren als de bewegingen van een vertrouwde geliefde naast je in bed.

Bast wist dat allemaal en keek naar de deur. Hij oliede de glanzende messing scharnieren altijd zelf, maar toch verplaatste hij nu zijn greep en tilde de deur een stukje op, zodat het gewicht er niet aan hing. Toen pas deed hij hem heel langzaam dicht. Een mot zou nog meer geluid maken.

Hij strekte zich tot zijn volle lengte uit en grijnsde zoet, sluw en wild. Op dat moment leek hij niet zozeer op een zwierige jongeman, maar meer op een ondeugend kind dat de maan had gestolen en van plan was hem als een plakje mat zilveren cake op te eten. Zijn glimlach was als de laatste sikkels van de maan, scherp en wit en gevaarlijk.

‘Bast!’ De roep kwam weer uit de herberg, nu wat luider, maar niet zo onbehouden als een schreeuw. Zijn meester bulderde nooit als een boer die zijn koeien riep, en toch kon zijn stem dragen als een jacht-hoorn. De stem trok aan Bast als een hand om zijn hart.

Hij zuchtte, opende de deur en beende ferm terug naar binnen. Bij hem zag lopen eruit als dansen. Hij was donker, lang en mooi. Zelfs wanneer hij fronste, bleef zijn gezicht liever dan dat van iemand die glimlachte.

‘Ja, Reshi?’ riep hij monter.

Even later stapte de herbergier de keuken in. Hij droeg een schoon wit schort en zijn haar was rood. Zijn gezicht bevatte de onverstoorbare kalmte van verveelde herbergiers overal. Ondanks het vroege uur zag hij er moe uit.

Hij gaf Bast een in leer gebonden boek. ‘Je was dit bijna vergeten,’ zei hij zonder een spoorje sarcasme.

Bast deed alsof hij verbaasd was. ‘O! Dank je, Reshi!’

‘Geen dank, Bast.’ De mond van de herbergier vertrok in de vorm van een glimlach. ‘Zou je terwijl je vandaag op pad bent wat eieren kunnen meenemen?’

Bast knikte en stopte het boek onder zijn arm. ‘Anders nog iets?’ vroeg hij.

‘Misschien ook een paar wortels? Ik zat te denken om vanavond stoofpot te maken. Het is felling, dus we moeten voorbereid zijn op drukte.’ Zijn ene mondhoek krulde een stukje omhoog terwijl hij dat zei.

‘Eieren en wortels,’ herhaalde Bast plichtsgetrouw.

De herbergier begon zich om te draaien, maar toen bleef hij staan. ‘O, trouwens. Die jongen van Teelman kwam hier gisteren langs. Hij zocht jou.’

Bast hield met een verwonderd gezicht zijn hoofd scheef.

‘Ik geloof dat hij Jaspers zoon is?’ De herbergier hield zijn hand ongeveer op borsthoogte. ‘Donker haar? Hij heette...’ Hij liet zijn stem wegsterven en kneep zijn ogen tot spleetjes, gravend in zijn geheugen.

‘Rijk.’ Bast liet die naam vallen als een klont heet ijzer, maar toen ging hij snel door, in de hoop dat zijn meester niets had gemerkt. ‘De Teelmans zijn de houthakkers ten zuiden van het dorp. Geen vrouwen of kinderen. Was het Rijk Willems? Donkere ogen? Smoezelig?’ Bast overpeinsde even hoe hij de jongen verder nog kon omschrijven. ‘Zag er waarschijnlijk nerveus uit? Alsof hij duidelijk wilde laten merken dat hij niet kwam stelen?’

Dat laatste toverde een glimmertje van herkenning op het gezicht van de herbergier, die knikte. ‘Hij zei dat hij jou zocht, maar heeft geen boodschap achtergelaten of zo...’ Hij trok één wenkbrauw naar Bast op. Zijn blik zei meer dan hij zei.

‘Ik heb geen flauw idee wat hij wil,’ zei Bast. Hij klonk eerlijk. En hij wás ook eerlijk. Maar hij wist maar al te goed wat dat waard was. Niet alles wat glinsterde was goud, en soms was het wel een beetje moeite waard om datgene te lijken wat je daadwerkelijk was.

De herbergier knikte, maakte een nietszeggend geluid en liep terug naar de gelagkamer. Als hij verder nog iets zei, dan hoorde Bast het niet, want hij rende al lichtvoetig door het bedauwde gras en het opzienbarende blauwgrijze licht van de zonsopgang.

OCHTEND: EMBRIL

Tegen de tijd dat Bast arriveerde, beschilderde de zon die over de boomtoppen gluurde de spaarzame dunne wolken met bleke tinten roze en violet.

Er waren al twee kinderen op de open plek. Ze hielden respectvol afstand van de heuveltop en speelden op de half omgevallen, enorme grijssteen aan de voet van de heuvel: ze klommen ertegenop, sprongen eraf en landden lachend in het hoge gras.

Omdat hij wist dat ze naar hem keken, nam Bast de tijd bij het beklimmen van de heuvel. Bovenop stond de boom die de kinderen de bliksemboom noemden, al was hij nu alleen nog een dikke, afgeknapte stam zonder takken. De oorspronkelijke boom moest gigantisch zijn geweest, want dit overblijfsel was al zo hoog dat Bast de bovenkant nauwelijks kon aanraken.

De boombast was er al lang afgefallen en jaren van zonneschijn hadden het kale hout zo wit als bot gebleekt, behalve langs de bovenste rand van de onregelmatige top. Daar, zelfs na al die jaren, was het hout

diep, kartelig zwart. De bliksem had een felle, donkere, gevorkte afbeelding van zichzelf in het botwitte hout van de rest van de stam gekerfd, alsof hij zijn werk had gesigneerd.

Bast stak zijn linkerhand uit en hield zijn vingertoppen tegen de gladde stam terwijl hij langzaam om de boom heen liep. Tegen de klok in, tegen het draaien van de wereld in. De richting van het breken. Drie keer.

Toen veranderde hij van hand en liep in tegengestelde richting om de boom heen, dezelfde kant op als de draaiende zon. Drie trage cirkels met de klok mee. De juiste richting om te maken. En zo liep hij heen en weer terwijl de kinderen toekeken, heen en weer, alsof de boom een garenklos was die hij op- en afwond.

Uiteindelijk ging Bast met zijn rug tegen de boom zitten en legde zijn boek op een steen. De opkomende zon glansde rood op het geslagen goud van de titel: *Celum Tinctuur*.

Hij amuseerde zichzelf door kiezels in het stroompje te gooien dat de helling achter de boom doorsneed.

Korte tijd later kwam er een blond meisje met een rond gezicht tegen de heuvel op. Het was Branna, de jongste dochter van de bakker. Ze rook naar zweet en brood en... nog iets anders. Iets aparts.

De trage nadering van het meisje had iets ritueels. Boven op de lage heuvel bleef ze staan. Het enige geluid kwam van de andere kinderen beneden, die waren verdergegaan met spelen.

Uiteindelijk draaide Bast zijn hoofd naar haar toe. Het meisje was hooguit negen, en wat beter gekleed en doorvoed dan de meeste andere kinderen in het dorp. Ze had een opgepropte witte doek in haar hand.

Ze stapte naar voren en slikte nerveus. 'Ik heb een leugen nodig.'

Bast knikte met een onbewogen gezicht. 'Wat voor soort?'

Branna opende voorzichtig haar hand en onthulde een schokkend rode vlek op de doek. Het provisorische verband plakte een beetje aan haar vel vast. Bast knikte toen hij beseftte wat hij eerder had geroeken.

'Ik was met de messen van mijn moeder aan het spelen,' bekende ze opgelaten.

Bast stak zijn hand uit en het meisje kwam een paar stappen dichterbij. Met zijn lange vingers vouwde Bast de doek open en bekeek de snee in het vlezige gedeelte bij haar duim. Hij was niet al te diep. ‘Doet het erg zeer?’

‘Lang niet zo zeer als het pak rammel dat ik krijg als ze erachter komt dat ik aan haar messen heb gezeten,’ mompelde Branna.

Bast keek haar aan. ‘Heb je het mes afgewassen en teruggelegd?’

Ze knikte.

Bast tikte peinzend tegen zijn lippen. ‘Je dacht dat je een grote zwarte rat zag. Je schrok ervan. Je gooide er een mes naartoe en sneed jezelf. Een van de andere kinderen had je laatst een verhaal verteld over ratten die de oren en tenen van slapende soldaten eraf knagen. Je had er nachtmerries van gekregen.’

Branna rilde. ‘Wie had me dat verhaal verteld?’

Bast wuifde die vraag weg. ‘Kies iemand die je niet mag.’

Het meisje grijnsde vals.

Bast begon af te tellen op zijn vingers. ‘Doe wat vers bloed op het mes voordat je ermee gooit.’ Hij wees naar de doek om de hand van het meisje. ‘Gooi die weg. Het bloed is overduidelijk droog en oud. Kun je goed huilen?’

Een beetje verlegen schudde het meisje haar hoofd.

‘Doe wat zout in je ogen,’ zei Bast nuchter. ‘Misschien een beetje peper in je neus? Zorg dat je snotterig en betraand bent voordat je naar je moeder rent. En dan...’ Bast stak een waarschuwende vinger op. ‘Probeer níét te huilen. Niet snuffen. Niet knippen. Als ze naar je hand vraagt, zeg je dat je het heel erg vindt als je haar mes stuk hebt gemaakt.’

Branna luisterde en knikte eerst langzaam, en toen sneller. Ze glimlachte. ‘Dat is mooi.’ Ze keek nerveus om zich heen. ‘Wat ben ik je schuldig?’

‘Ken je geheimen?’ vroeg Bast.

De bakkersdochter dacht even na. ‘Weduwe Kriel doet het met de molenaar?’ zei ze hoopvol.

Bast wuifde met zijn hand alsof hij een vlieg verjoeg. ‘Al jaren. Dat is

geen geheim. Iedereen weet het, zijn eigen vrouw inclusief.’ Hij wreef over zijn neus. ‘Wat heb je in je zakken?’

Het meisje groef erin en stak haar goede hand uit. Ze had een stukje touw, twee ijzeren wiggen, een platte groene steen, een blauwe knoop en een vogelschedeltje.

Bast pakte het touwtje. Toen, oppassend dat hij de wiggen niet aanraakte, plukte hij de groene steen ertussenuit. Het was een plat en onregelmatig gevormd ding, met het gezicht van een slapende vrouw erin gekerfd. ‘Is dit een embril?’ vroeg hij verbaasd.

Branna haalde haar schouders op. ‘Het lijkt mij een steen uit een Telgimset. Om de toekomst te voorspellen.’

Bast hield de steen op in het licht. ‘Hoe kom je eraan?’

‘Geruild met Rijk,’ zei Branna. ‘Hij zei dat het een ordal was, maar... hij wou alleen maar...’

Bast kneep zijn ogen samen bij het horen van die naam en zijn lippen werden een smalle streep.

Toen Branna haar vergissing beseftte, zweeg ze. Haar blik schoot nerveus heen en weer. ‘Ik...’ Ze likte langs haar lippen. ‘Jij vroeg...’

Met een zuur gezicht keek Bast naar de steen alsof die was gaan stinken. Even overwoog hij hem uit pure nijd in het stroompje te smijten.

Maar toen bedacht hij zich en gooide hem als een munt de lucht in. Hij ving hem op en opende zijn hand om de andere kant van de steen te onthullen. Aan deze kant waren de ogen van de vrouw open en glimlachte ze.

Bast wreef de steen peinzend tussen zijn vingers. ‘Dit, dan. En elke dag een zoet broodje, een heel span lang.’

‘Die emrel of hoe die ook heet,’ zei Branna, ‘én dat touwtje dat je hebt gepakt, en ik zal je later vandaag één broodje brengen, warm uit de oven.’ Haar gezicht stond vastberaden, maar haar stem ging aan het eind omhoog.

‘Twee broodjes,’ kaatste Bast terug. ‘Als ze maar met ahornsiroop zijn, geen melasse.’

Na een korte aarzeling knikte het meisje. ‘Wat als ik alsnog een pak rammel krijg?’

‘Dat is jouw zorg,’ Bast haalde zijn schouders op. ‘Jij wilde een leugen. Ik heb je een goede leugen gegeven. Als je wilt dat ik je persoonlijk kom redden? Dat is een heel andere overeenkomst.’

De bakkersdochter leek een beetje teleurgesteld, maar ze draaide zich om en liep de heuvel af.

De volgende die naar boven kwam, was een van de Alard-zonen. Daar waren er ontelbaar veel van, omdat verschillende families zich doorlopend vermengden en fuseerden. Ze leken allemaal zoveel op elkaar dat Bast moeite had om te onthouden wie wie was.

Deze zag er zo woedend uit als alleen een tienjarige jongen eruit kan zien. Hij droeg rafelige, huisgemaakte kleren en had een gespleten lip en een korst van bloed om zijn ene neusgat. ‘Ik heb mijn broer betrapt op zoenen met Gret achter de oude molen!’ zei de jongen zodra hij bovenaan de heuvel was, zonder te wachten tot Bast hem iets vroeg. ‘Terwijl hij wist dat ik hen zelf leuk vond!’

Bast spreidde zijn handen, keek hulpeloos om zich heen en haalde zijn schouders op.

‘Wraak,’ blafte de jongen.

‘Openlijke wraak?’ vroeg Bast. ‘Of geheime wraak?’

De jongen drukte zijn tong tegen zijn gespleten lip. ‘Geheime wraak,’ zei hij op gedempte toon.

Iets aan dat gebaar deed een belletje bij Bast rinkelen. Dit was Kalle. Hij had een keer geprobeerd Bast een paar kikkers te betalen voor ‘een vloek waardoor iemand eeuwig scheten blijft laten’. De onderhandelingen waren nogal verhit geworden voordat ze waren gestrand. Kalle was trager dan koude havermost, maar toch had Bast schoorvoetend bewondering voor het knaapje.

‘Hoeveel wraak?’ vroeg hij.

De jongen dacht even na, en toen hield hij zijn handen ongeveer twee voet uit elkaar. ‘Zoveel.’

‘Hmm,’ zei Bast. ‘Hoeveel op een schaal van muis tot stier?’

De jongen wreef langs zijn neus. ‘Ter grootte van een kat, ongeveer,’ zei hij. ‘Misschien van een hond. Maar niet zo groot als de honden van Gekke Martin. Meer zoals de honden van de Bentons.’

Bast legde peinzend zijn hoofd in zijn nek. ‘Oké,’ zei hij. ‘Pis in zijn schoenen.’

De jongen keek sceptisch. ‘Dat klinkt mij niet als wraak ter grootte van een hond.’

Bast maakte een kalmerend gebaar met de hand waarin hij de groene steen nog vasthield. ‘Je pist in een beker en verstopt die. Laat het een dag of twee staan. Als hij dan op een avond zijn schoenen bij het vuur heeft gezet, giet je de pis erin. Niet zoveel dat er een plas in staat; maak ze alleen een beetje vochtig. De volgende morgen zijn ze droog en ruik je er waarschijnlijk niks van –’

‘Wat is het nut er dan van?’ Kalle gooide zijn handen in de lucht. ‘Dat is niet eens wraak ter grootte van een vlo!’

Bast ging door alsof de jongen niets had gezegd. ‘Doe dat drie avonden achter elkaar. Zorg dat je niet wordt gesnapt. Overdrijf het niet. Maak ze alleen een beetje vochtig, zodat ze ’s morgens weer droog zijn.’

Bast stak een hand op voordat Kalle weer kon protesteren. ‘Daarna, elke keer als zijn voeten gaan zweten, zal hij een beetje naar pis gaan ruiken.’ Bast keek naar Kalles gezicht terwijl hij doorging. ‘Als hij in een regenplas trapt? Hij ruikt naar pis. Natte voeten van de ochtend-dauw? Hij zal een beetje naar pis ruiken.’

‘Alleen maar een beetje?’ vroeg Kalle onthutst.

Bast stootte een overdreven zucht uit. ‘Op die manier zal het hem gemakkelijk ontgaan en snapt hij niet waar het vandaan komt. En omdat het maar een beetje is, zal hij eraan gewend raken.’

De jongen keek peinzend.

‘En je weet toch wel hoe oude pis almaar erger gaat stinken? Hij zal eraan gewend blijven, maar andere mensen niet.’ Bast grijnsde. ‘Ik vermoed dat Gret weinig zin zal hebben om te zoenen met een knaap die steeds maar in zijn broek pist.’

De bewondering kroop als de zonsopkomst over het gezicht van de jongen. ‘Dat is het meest valse wat ik ooit heb gehoord.’

Bast probeerde bescheiden te kijken – tevergeefs. ‘Heb je iets voor mij?’

‘Ik heb een wild bijennest gevonden,’ zei de jongen.

‘Dat voldoet wel, om te beginnen,’ zei Bast. ‘Waar?’

‘Voorbij de Orrisons. Voorbij Kleinkreek.’ Kalle hurkte neer en tekende met slechts een paar strepen een verbazingwekkend duidelijke kaart in de aarde. ‘Zie je?’

Bast knikte. ‘Verder nog iets?’

‘Nou...’ Hij keek omhoog en opzij. ‘Ik weet waar Gekke Martin zijn stokerij heeft.’

Bast trok zijn wenkbrauwen op. ‘Echt waar?’

De jongen stapte opzij, hurkte weer neer en tekende een tweede kaart naast de eerste, haast zonder erbij na te denken. ‘Je moet dit stukje van de rivier twee keer oversteken,’ vertelde hij. ‘En dan moet je om de rotspunt heen, want hij ziet eruit alsof je er niet tegenop kunt klimmen. Maar er is daar een paadje dat je niet kunt zien.’ Hij zette nog een streep in de aarde en keek Bast turend aan. ‘Staan we zo quitte?’

Bast bekeek de kaart nog even, en toen veegde hij er met zijn hand overheen en wiste de lijnen uit. ‘We staan quitte.’

‘En ik heb een boodschap voor je.’ De jongen stond op en klopte zijn knieën af. ‘Rijk wil je spreken.’

Basts lippen vormden een dunne, bloedeloze streep. ‘Rijk kent de regels.’ Zijn stem klonk grimmig, want alleen al het uitspreken van die naam voelde alsof er een graatje in zijn keel zat. ‘Zeg maar dat ik nee zeg.’

‘Dat heb ik hem al verteld.’ Kalle trok zijn schouders helemaal tot aan zijn oren op. ‘Maar ik zal het hem nog een keer zeggen als ik hem zie...’

Bast stopte *Celum Tinctuur* onder zijn arm en ging een eindje wandelen. Hij ontdekte wilde frambozen en at ze op. Hij sprong over een hek om uit de put van de Stalmeesters te drinken en hun hond te aaien. Hij vond een interessante stok waarmee hij in wat dingen porde, tot hij er een horzelnest mee van een tak mepte en dat niet zo verlaten bleek te

zijn als gedacht. Tijdens zijn vlucht verloor hij de stok, gleed van een helling vol losse stenen en scheurde een gat in de knie van zijn broek.

Uiteindelijk klom Bast naar de top van een rotswand, waar een oude, verwrongen hulstboom de lucht in priemde. Hij zette zijn in leer gebonden boek stevig tegen een tak, stak zijn hand in een rond gat in de stam en haalde er een donker bundeltje uit.

Het was een zakje van zacht, donker leer. Hij peuterde het touwtje los en gooide zijn nieuwe groene embril erin. Het maakte een zacht tikgeluid, als knikkers die elkaar raakten.

Bast stond op het punt het zakje terug te stoppen, maar toen bedacht hij zich en ging in kleermakerszit op de grond zitten. Hij veegde bladeren en takken opzij en stopte zijn hand in de zak. Terwijl hij er wat doorheen roerde, hoorde hij de vreemde, complexe geluiden van hout en steen en metaal die tegen elkaar botsten.

Bast sloot zijn ogen, hield zijn adem in, trok zijn hand terug en gooide wat hij had gepakt de lucht in.

Hij opende zijn ogen en keek naar de vier geworpen embrils. Drie ervan vormden een ruwe driehoek: een bleek stukje hoorn met een halve maan erin gekerfd, een schijfje van klei met een gestileerde golf en een tegeltje beschilderd met een dansende fluitist. Buiten de driehoek lag iets wat eruitzag als een halve ijzeren munt, al was het dat niet.

Bast keek er met een lichte frons naar. Toen sloot hij opnieuw zijn ogen en hield zijn adem in terwijl hij nog een trekking deed, die hij ook de lucht in gooide. De nieuwe embril viel tussen de exemplaren van hoorn en klei: een plat stukje wit hout gesneden in de vorm van een garenklos, waardoor de houtnerf de indruk wekte van gewonden garen.

Hij fronste zijn voorhoofd. Keek naar de hemel. Het was onbewolkt en helder. Niet veel wind. Warm maar niet heet. Het had al een span dagen niet meer geregend. Felling, en nog uren voor noen. Het was vandaag geen marktdag...

Knikkend in zichzelf veegde hij de embrils weer in de zak.

Hij daalde af langs het huis van Oude Lant, in een bocht om de braamstruiken bij de boerderij van de Alards tot hij bij een moerassig

gedeelte van Kleinkreek aankwam, waar hij met een klein, glanzend mes een handvol riethalmen afsneed. Met een stukje touw uit zijn zak bond hij ze snel aan elkaar tot een nette panfluit.

Hij blies over de riethalmen en hield zijn hoofd scheef, luisterend naar de zoete, valse tonen. Zijn glanzende mes fonkelde, en daarna testte hij de riethalmen nog eens. Deze keer klonken ze bijna zuiver, wat de wanklank nog veel irritanter maakte. Hier viel een les uit te leren.

Zijn mes fonkelde nog eens. Eén keer. Twee keer. Drie keer. Bast nam niet de moeite om de klank nog een keer te testen voor hij het mes wegstopte. Hij bekeek de zijkant van zijn vinger, die hij met het mes had geschampt: een zo dun lijntje dat je zou denken dat hij een sneetje van een grashalm had opgelopen. Toen welde het bloed op, rood als een klaproos.

Bast stopte zijn vinger in zijn mond, hield de fluit onder zijn neus en snoof de vochtige groene geur van de riethalmen op. Toen hij zijn lippen bevochtigde en langs de afgesneden toppen van de riethalmen likte, verscheen zijn uitschietende tong als een plotseling, schokkend rood.

Toen haalde hij adem en blies over de riethalmen. Deze keer was hun klank helder als maanlicht. Levendig als een springende vis. Zoet als gestolen fruit. Hij liet de fluit zakken en hoorde in de verte het zachte, redeloze blaten van schapen.

Bast beklom de heuvel en zag twee dozijn dikke, domme schapen in de vallei beneden grazen. Het was een beschaduwde, afgelegen plek. De steile kanten van de vallei voorkwamen dat de schapen zouden afdwalen. Zelfs de herdershond lag loom uitgestrekt op een warme rots te dutten.

Onder een brede iep met uitzicht op de vallei zat een jongeman. Zijn lange herdersstaf leunde tegen de boom, hij had zijn schoenen uitgedaan en zijn hoed over zijn ogen getrokken. Hij droeg een groene broek met wijde pijpen en een helgeel hemd dat mooi kleurde bij de diep gebronsde huid van zijn gezicht en armen. Zijn lange, dikke haar had de kleur van rijpe tarwe.